

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 10C/139/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8711210301
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Nina Kollárová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2018:8711210301.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudcom Mgr. Nina Kollárová v právnej veci žalobcu: Z.. R. J., Q.. X.X.XXXX, W. U. S.. Y. XXXX/XX, XXX XX R., štátny občan SR, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Budziková & JUDr. Dachová, s.r.o., Námestie sv. Egídia 95, 058 01 Poprad, IČO: 47 257 113 proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova č. 8, 832 47 Bratislava, IČO: 30 845 572, o ochranu osobnosti s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a .

Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručanou tunajšiemu súdu dňa 09.08.2011 domáhal voči pôvodnému žalovanému Slovenská republika Ústav pamäti národa, Námestie Slobody č. 28, Bratislava zaplatenia sumy 80.257,76 eur a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil nasledujúcimi skutočnosťami.

Svoj nárok právne kvalifikoval podľa § 13 ods. 1 a 2 Obč. zák. s tým, že sumu 66.387,- eur tvorí náhrada nemajetkovej ujmy a sumu 13.870,76 eur tvorí náhrada škody za stratu na zárobku. Dôvodom podania žaloby je, že žalobca bol v služobnom pomere R. T. Q. E. Š. K. Y. Y. a personálnym rozkazom č. 9072 z 27.08.2009 bol prepustený zo služobného pomeru R. T. s účinkami ku dňu doručenia k 02.09.2009. Stalo sa tak na základe predchádzajúceho rozhodnutia NBÚ v Bratislave č. PB-6402-1/2008-Ž-41628 z 12.12.2008, ktorým bol žalobca vyhodnotený ako bezpečnostne nespoľahlivá osoba na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami v stupni utajenia Tajné, pretože bol vedený vo zväzkoch bývalej ŠtB ako agent pod reg. č. XXXXX a pod archív. č. XXXXX. Žalobca sa síce voči uvedenému rozhodnutiu odvolal, ale Výbor Národnej rady SR na preskúmanie rozhodnutia NBÚ svojím rozhodnutím č. VRP NBÚ-377-3/2009 z 12.02.2009 odvolanie zamietol. Žalobca ako práva neznalý človek zmeškal zákonnú 2-mesačnú lehotu od jeho doručenia na podanie mimoriadneho opravného prostriedku a to žaloby na preskúmanie tohto rozhodnutia Najvyšším súdom SR. Žalobca potom podal na tento súd dňa 02.07.2009 žalobu voči Ústavu pamäti národa Bratislava na ochranu osobnosti, pretože nesúhlasil s tým, že aktívne a vedome spolupracoval s bývalou ŠtB, v konaní bol úspešný a rozsudkom č. k. 17C/102/2009-74 zo dňa 31.03.2010, právoplatným dňa 14.05.2010, súd určil, že žalobca je vedený vo zväzkoch bývalej Štátnej bezpečnosti ako agent neoprávnene a žalovanému bolo uložené zverejniť uvedený rozsudok na jeho internetovej stránke. Následne síce žalobca podal návrh na obnovu konania vo veci jeho prepustenia zo služobného pomeru R. T., avšak Personálny úrad S. J. pod č. PU-10-7/2010 z 18.06.2010 obnovu konania nepovolil, pretože vydané rozhodnutia NBÚ a Výboru NR SR neboli zrušené a sú právoplatné a vykonateľné a ani náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR nevyhovel návrhu

žalobcu na preskúmanie uvedeného rozhodnutia mimo odvolacieho konania. U žalobcu vznikol stav, že napriek rozsudku tohto súdu v konaní sp. zn. 17C/102/2009 nedosiahol žiadnu nápravu a jeho navrátenie do služobného pomeru R. T.. Pre žalobcu tak vznikol „stav bezprávia“, pretože napriek tomu, že dôvody, pre ktoré mu nebola udelená bezpečnostná previerka a pre ktoré bol prepustený zo služobného pomeru R. T., boli nepravdivé, reálne nemá ďalší právny prostriedok na zmenu týchto rozhodnutí. Žalobca totiž podľa platnej právnej úpravy nemôže sám ako fyzická osoba požiadať o novú bezpečnostnú previerku a jeho bývalý zamestnávateľ, resp. žalovaný odmieta zrušiť svoje rozhodnutie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru R. T. a prijať ho späť. Tým došlo a stále dochádza k porušovaniu jeho práv a právom chránených záujmov a to práva na občiansku česť a ľudskú dôstojnosť, ktorých ochrana je zabezpečená v § 11 Obč. zák. a v článku 19 ods. 1 Ústavy SR. V dôsledku toho žalobca stratil zamestnanie a možnosť služobného postupu, vrátane finančného zabezpečenia zodpovedajúceho jeho postaveniu a odborným skúsenostiam, čím dochádza k porušovaniu jeho práva na slobodnú voľbu povolania a práva na prácu, ktoré sú chránené podľa článku 15 Charty základných práv Európskej únie a podľa článku 35 ods. 1 Ústavy SR. Ku dňu skončenia služobného pomeru žalobca dosahoval príjem spolu 1.514,74 eur mesačne netto a po prepustení bol žalobcovi priznaný od 07.09.2009 výsluhový dôchodok v sume 825,13 eur mesačne (následne bol valorizovaný). Pokles jeho príjmu od septembra 2009 do mája 2011 za dobu 21 mesiacov činí sumu 13.870,76 eur (1.514,54 eur x 21 mesiacov - 825,13 eur x 10 mesiacov + 880,68 eur x 11 mesiacov). Ďalšie vážne dôsledky sa prejavili v spoločenskej izolácii žalobcu a to v strate dosiahnutého spoločenského postavenia žalobcu, ktorý mal hodnotu J. a mal pozíciu T. Y. D. - Š. K. N., O. G. U. K., K. K. R., Š. N. K. E. Š. K. Y. Y.. Došlo u neho aj k trvalému odcudzeniu v rámci manželstva, žalobca sa odsťahoval z miesta spoločného bydliska manželov v R. na chatu v Š. a manželka podala návrh na tento súd o rozvod manželstva pod sp. zn. 11C/60/2011. Okrem toho nepravdivé označenie žalobcu ako spolupracovníka bývalej ŠtB je krajne dehonestujúce, vo všeobecnosti to malo za následok zníženie jeho dôveryhodnosti a vážnosti v širokom spektre a sú s tým spojené rôzne konzekvencie voči nemu. V prípade žalobcu ide o zvlášť citeľný zásah do osobnostných práv, pretože nepravdivé označenie žalobcu ako spolupracovníka bývalej ŠtB vníma väčšina spoločnosti negatívne. Keďže priaznivý rozsudok tohto súdu v konaní sp. zn. 17C/102/2009 nedokázal žalobcovi zabezpečiť postačujúce zadostučinenie a nemôže dosiahnuť zrušenie rozhodnutia o jeho prepustení zo služobného pomeru R. T., čo dlhodobu spôsobuje zníženie jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, žalobca sa dožaduje náhrady nemajetkovej ujmy v uplatnenej sume 66.387,- eur.

3. Žalobca písomným podaním zo dňa 12.11.2011 opravil označenie žalovaného na: Ústav pamäti národa, Námestie Slobody 6, 817 83 Bratislava 15. Následne súd na návrh žalobcu zo dňa 04.09.2012 uznesením zo dňa 06.09.2012 pripustil do konania žalovaného 2/ SR - Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova č. 8, 832 47 Bratislava.

Na základe späťvzatia žaloby žalobcom zo dňa 14.05.2015 súd so súhlasom žalovaného 1/ konanie voči nemu zastavil a to uznesením zo dňa 20.05.2015, právoplatným dňa 11.06.2015. O náhrade trov konania v tejto zastavujúcej časti konania súd rozhodol samostatným uznesením č. k. 10C/139/2011 - 329 zo dňa 20.08.2015 tak, že žalovanému 1/ náhradu trov konania nepriznal a vyslovil, že žalobca a zostávajúci žalovaný (predtým žalovaný 2/) nemajú právo na náhradu trov konania. Voči uvedenému uzneseniu podal žalovaný 1/ odvolanie. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 27.03.2017, právoplatným dňa 30.05.2017 zrušil predmetné uznesenie Okresného súdu Poprad o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 1/ a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Súd ďalej prihliadol aj na písomné doplnenia, resp. upresnenia dôvodov žaloby a označenia žalovaného v písomných podaniach žalobcu z 24.09.2012, 15.05.2014 a 20.05.2014.

5. Po vykonaní rozsiahleho dokazovania - okrem oboznámenia s listinnými dôkazmi aj prednesmi sporových strán a výsluchmi svedkov - Okresný súd Poprad rozsudkom č. k. 10C/139/2011 - 347 zo dňa 21.09.2015 v spojení s opravným uznesením č. k. 10C/139/2011 - 358 zo dňa 03.11.2015 rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti v sume 15.000,- eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy a náhrady škody za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu zamietol. Súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal a rozhodol, že štát nemá právo na náhradu trov konania, ktoré boli vyplatené z rozpočtu Okresného súdu Poprad za priznané svedočné v sume 31,33 eur svedkovi Z.. R. A..

6. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obidve sporové strany.

7. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 8Co/4/2016 - 408 zo dňa 27.03.2017, právoplatným dňa 30.05.2017 potvrdil rozsudok č. k. 10C/139/2011 - 347 zo dňa 21. septembra 2015 v spojení s opravným uznesením č. k. 10C/139/2011 - 358 zo dňa 3. novembra 2015 vo výroku o zamietnutí žaloby o náhradu škody za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu. V prevyšujúcej časti rozsudok č. k. 10C/139/2011 - 347 zo dňa 21. septembra 2015 v spojení s opravným uznesením č. k. 10C/139/2011 - 358 zo dňa 3. novembra 2015 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Krajský súd v Prešove v citovanom rozsudku vytkol súdu prvej inštancie, že z uvedeného odôvodnenia záveru o oprávnenosti nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je možné zistiť, v čom bol zásah žalovaného vo vzťahu k žalobcovi neoprávnený. Ďalej Krajský súd v Prešove k právnemu základu žaloby uviedol nasledovné:

„Zákon (ustanovenie § 11 OZ) neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený. Neoprávnený zásah musí byť spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti fyzickej osoby z hľadiska jej postavenia v spoločnosti.

Vzhľadom na to, že žalobca bol ustanovený do funkcie, kde sa vyžadovalo oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami vedel, že v prípade neudelenia bezpečnostnej previerky bude musieť byť ustanovený do takej funkcie, kde sa previerka nevyžaduje, avšak ak takéto vhodné miesto v K. Y. Y. nebude, bude prepustený zo služobného pomeru. Napriek tomu neurobil žiadne preventívne kroky na ochranu svojich práv.

V tejto súvislosti treba poukázať na to, že na jednej strane prvoinštančný súd tvrdí, že pre vznik zásahu do práv postačovalo samotné vydanie rozhodnutí (NBÚ a personálny rozkaz) a že ak nejaké nepriaznivé následky vydaním rozhodnutí vznikli, má žalobca právo dožadovať sa, aby bolo od nich upustené, resp. aby boli napravené. Na strane druhej uplatnením, či využitím opravných prostriedkov proti týmto rozhodnutiam v konaní, v ktorom boli vydané neprikladá vo vzťahu k právam na ochranu osobnosti žiaden význam. S uvedeným protirečením a nelogickým záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd nestotožňuje.

Ak by teda úvaha súdu prvej inštancie, že už samotným vydaním rozhodnutí došlo k neoprávnenému zásahu (že boli založené na nepravdivej skutočnosti) mala svoje opodstatnenie, žalobcovi nič nebránilo opravnými prostriedkami dané rozhodnutie zrušiť. Ak túto možnosť nevyužil (čo bolo v konaní preukázané) nemožno na túto okolnosť neprihliadať.

NBÚ svojim rozhodnutím č. PB-6402-1/2008-Ž-41628 z 12. decembra 2008 konštatoval, že žalobca nespĺňa predpoklad na vznik oprávnenia podľa ustanovenia § 10 odsek 1 písm. g/ zákona č. 215/2004 Z. z. a ukončil jeho bezpečnostnú previerku. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom 12. februára 2009 rozhodol Výbor Národnej rady Slovenskej republiky na preskúmanie rozhodnutí NBÚ tak, že odvolanie zamietol. V poučení predmetného rozhodnutia uviedol, že „proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať. Rozhodnutie je preskúmateľné Najvyšším súdom Slovenskej republiky“. Žalobca svoje právo obrátiť sa na Najvyšší súd SR so žiadosťou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Výboru NR SR nevyužil, následkom čoho toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Na základe tohto právoplatného rozhodnutia NBÚ oznámil Ministerstvu obrany SR, že žalobca nespĺňa predpoklady na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami stupňa tajné.

Súd prvej inštancie ničím nevysvetlil svoj záver o právnej bezvýznamnosti preventívnych krokov žalobcu na ochranu svojich práv a naopak, právnej významnosti samotného vzniku zásahu do práv samotným vydaním rozhodnutí.

Žalobca ako zamestnávateľ nebol povinný sa zaoberať skutočnosťou, či žalobca bol alebo nebol Agentom ŠTB, ale tým, či žalobca spĺňa predpoklady na výkon služobného pomeru. Predpokladom na výkon služobného pomeru žalobcu bolo udelené oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre stupeň utajenia tajné. Takéto oprávnenie je oprávnený vydávať NBÚ a nie žalovaný. Vzhľadom na neudelenie tohto, pre prácu žalobcu nevyhnutného oprávnenia, došlo k jeho prepusteniu.“ Vzhľadom na nedostatočné zdôvodnenie, nepreskúmateľnosť rozhodnutia Krajský súd v Prešove v prevyšujúcej časti rozsudok zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Krajský súd v Prešove konštatoval, že odvolaním napadnutý výrok o zaplatenie nemajetkovej ujmy v prevyšujúcej časti bolo rovnako potrebné zrušiť, keďže súvisí s vyhovujúcim výrokom, ktorý je nepreskúmateľný.

9. Podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Pre ďalšie konanie a rozhodnutie súdu prvej inštancie boli preto rozhodujúce závery, ku ktorým dospel vo svojom rozhodnutí Krajský súd v Prešove.

10. Po rozhodnutí Krajského súdu v Prešove a vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie žalobcu trval na podanej žalobe v celom rozsahu a žalovaný namietal, vzhľadom na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, právny základ žaloby.

Predmetom konania zostalo v súvislosti s právom na ochranu osobnosti uplatnené zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 66.387,- eur.

11. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, prednesom právneho zástupcu žalobcu a žalovaného, oboznámením s listinnými dôkazmi - záznam o vykonanom personálnom pohovore so žalobcom z 24.06.2009, Personálny rozkaz č. 9072 z 27.08.2009 o prepustení žalobcu zo služobného pomeru R. T. ku dňu doručenia rozhodnutia, rozhodnutie NBÚ č. PB-6402-1/2008-Ž-41628 z 12.12.2008 o tom, že žalobcu nemožno považovať za bezpečnostne spoľahlivého, odvolanie žalobcu voči nemu zo dňa 04.01.2009, rozhodnutie Výboru NS SR na preskúmanie rozhodnutí NBÚ č. VPR NBÚ-377-3/2009 z 12.02.2009 o zamietnutí odvolania žalobcu, výpis zo zväzku KS ZNB - Správa ŠtB Košice, rozhodnutie Personálneho úradu S. J. č. p.: PÚ-10/7/2010 z 18.06.2010 o nepovolení obnovy konania na návrh žalobcu vo veci jeho prepustenia zo služobného pomeru R. T., potvrdenie o trvaní štátnej služby žalobcu ako R. T. z 26.10.2009 v trvaní 22 rokov a 7 dní, odpoveď ministra obrany SR L. E. z 22.10.2010 na podnet žalobcu, odpoveď náčelníka Generálneho štábu Ozbrojených síl SR z 05.12.2011 o nevyhovení návrhu žalobcu na preskúmanie rozhodnutia o nepovolení obnovy konania v mimo odvolacom konaní, fotokópia zväzku bývalej ŠtB reg. č. XXXXX, archívne č. XXXXX o žalobcovi z Ústavu pamäti národa SR Bratislava, lekárska správa zo dňa 04.06.2015 o ukončení psychiatrickej liečby žalobcu a psychologická správa zo dňa 08.06.2015 o ukončení psychoterapie žalobcu, pripojené spisy tunajšieho súdu sp. zn. 17C/102/2009 a 11C/60/2011, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise.

12. Žalobca na pojednávaniach uviedol, že poškodili jeho osobu na základe zle vyhodnotenej skutočnosti, ktorá je podložená nepravdivými údajmi a to už potvrdil aj súd, ktorý svojím rozhodnutím zaviazal obidve zložky, aj Ústav pamäti národa, vykonať určité kroky a taktiež ozbrojené sily. Ústav pamäti národa tieto záležitosti splnil, zverejnil to v tom zväzku. Kdežto ozbrojené sily nespravili nič, oni už ďalšie možnosti nápravy vôbec neriešia. Je to pre neho nepochopiteľné, pretože vie, ako to v ozbrojených silách chodí, kto spracováva podklady na bezpečnostné previerky, komu ich predkladá a kto sa s nimi zoznámi. On by sa obrátil aj na ministra obrany a dokonca aj na daného zástupcu NR SR v odvolaní, ale je zaujímavé, že tí, ktorí s týmito podkladmi narábali, vôbec neriešili to, že existuje možnosť otvoriť previerku. Takáto možnosť je pre každého jedného občana tejto republiky. Keď už neotvárali previerku a vedelo sa, že spracovávajú personálny rozkaz a beží súdne konanie, ktoré malo preukázať jeho nevinu, nechápe, prečo sa na neho nevzťahoval inštitút tzv. prezumpcia nevinu, poprípade dočasné postavenie mimo službu. Personálny rozkaz bol vydaný okamžite na základe previerky a dostal odpoveď, že nespĺňa formálne náležitosti podľa poslednej odpovede od ministra, ale nikto neriešil obsah, kde sú uvedené nepravdivé skutočnosti a tie už potom boli potvrdené súdom, ktorý rozhodol, že spis bol umelo vyrobený a sú tam vymyslené skutočnosti. Apeloval na protistranu, že nič neurobil, nič nezavinil, s ŠtB nespolupracoval, ani o tom nevedel. Rozsudok okresného súdu je jednoznačný a môže povedať, že súdne rozhodnutie akceptuje, ale musí stále žalovanému pripomínať, že už osem rokov trpí a to v týchto oblastiach. Zničili mu jeho profesionálny a kariérny rast. Keď odchádzal odtiaľ, ostali tam jeho kolegovia, spolužiaci, ktorí sú už o dve hodnosti ďalej. Podlomili mu psychiku, dodnes sa s tým nevie vyrovnáť. Stratil kamarátov, priazeň okolia, susedov atď. a musel fakticky na základe toho vyhľadať pomoc odborníka, ktorý mu psychickú traumu pomáha riešiť. Stále platí opovrhovanie okolia, lebo nie je žiadne vyjadrenie ozbrojených síl. Keď ide na každoročné stretnutie špecialistov M. N. N. - N. O. U. K. U. Č. a každý pozerá, že to je ten eštebák. Súčasní kolegovia sa s ním nebavia, pretože baviť sa s bývalým eštebákom je riziko, že ani oni nedostanú previerku, preto sa ho stráňa. To sú veci, ktoré keďže on nezvládol psychicky, nezvládala to ani jeho rodina, skončilo to rozvodom. Keďže má špecifický odbor, môže sa uplatniť v O. K., T. H. P. Na konkurzoch do O. K. T. X., N.. T. H. P.Á. T. H. U., dôjde na konkurz ako úspešný kandidát, dôjde na otázku bezpečnostnej previerky, musí uviesť, že prebieha už 9 rokov súdny spor. Ale ako fyzická osoba túto bezpečnostnú previerku získať nemôže, môže ju pre neho vyžiadať len nejaká organizácia, v ktorej by sa zamestnal. Má stres baviť sa s hocikým, kto o

tomto niečo vie, pretože len čaká, kedy sa ho spýta, či to má doriešené, či ho konečne očistili. Žalovaný ho donútil izolovať sa od prostredia a kolektívu z okolia civilného sektoru. Vždy má strach v prípade angažovania sa vo verejných funkciách, že niekto vyťahne otázku ohľadne ŠtB. Podľa neho raz tá pravda musí vyjsť. Stále je prístupný dohode, že poďme, spravili sme chybu, pretože tá chyba tam je, dajme ju do poriadku, môžeme ju napraviť a ponúkame riešenie. Samozrejme ale riešenie, ktoré musí zohľadniť aj jeho skutočnosť.

Nespáchal žiaden prečin ani trestný čin, previerku nie je schopný si zabezpečiť, taktiež ani výsledky z detektora. Žalovaný argumentuje tým, že súd, ktorý rozhodol o jeho nevine, ich ničím nezaviazal. To nie je pravda, lebo on zaviazal obidve zložky, Ústav pamäti národa aj Ozbrojené sily. Ďalej argumentujú tým, že mu žiadna škoda nevznikla, psychického ani materiálneho charakteru. Dodnes je v ozbrojených silách vedený ako príslušník, ktorý bol prepustený zo služobného pomeru na základe toho, že nemá pozitívnu lustráciu, čo sa týka bezpečnostnej previerky a nebola zjednaná náprava ani na základe rozhodnutia súdu, ktorý rozhodol, že bol vedený vo vzťahoch ŠtB neoprávnene. Dodnes tento zlý biľag stále leží na jeho osobe. Od roku, kedy bol prepustený zo služobného pomeru, sa každým mesiacom zvyšuje materiálna škoda na jeho osobe, pretože každý mesiac prichádzam o viac ako 1.000,- eur. To bude trvať ešte jeden rok, kedy dosiahne 55 rokov a splní podmienku prepustenia zo služobného pomeru na základe veku. Potom bude mať znížený výsluhový dôchodok až do svojej smrti. Taktiež protistrana poukazuje, že nekonal. Konal. Existujú listy ministrom, kde ich na toto upozorňoval, taktiež jeho vyjadrenie na NR SR, ktoré bolo zamietnuté a ďalšia vec, vraj mal riešiť veci s riaditeľom personálneho úradu. Jeho nadriadený E., po doručení previerky a po splnení tých odvolaní atď. vedel, že je podaná žaloba na súde a čakal na toto rozhodnutie súdu. To, že sa funkcionári vymenili, prišiel E. Y., nemožno brať, že nebol informovaný, pretože vie, ako sa preberá funkcia v ozbrojených silách. Ďalej personálny pohovor, osobne ho upozornil na to, že bude veci konzultovať s právnym zástupcom a že čaká na súd. Dokonca ani záznam o vykonanom personálnom pohovore kvôli tomu nepodpísal, lebo ich upozorňoval, že je to v riešení a čaká na rozhodnutie súdu. To, že vykonaný personálny pohovor berie na vedomie, je pravda, ale nepodpisoval ho, pretože rozhodnutie súdu nebolo. To, že on sa takto rozhodol konať a nevyužil tieto možnosti, ktoré mu jeho právna zástupkyňa ponúkla, je jeho nedeliteľná veliteľská právomoc. Za to si musí niesť zodpovednosť on. Pri preberaní personálneho rozkazu uviedol, že až očistí svoje meno, rád ho ustanoví do jeho pôvodnej funkcie.

Žalobca v záverečnej reči uviedol, že všetky ním uvedené skutočnosti sú pravdivé a taktiež sa spolieha na to, že ozbrojené sily budú mať možnosť prehodnotiť svoje rozhodnutie a skončí sa súdny spor, ktorý mu spôsobuje jednak psychické tak aj materiálne problémy a škody.

13. Právna zástupkyňa žalobcu v záverečnej reči poukázala na svoje písomné vyjadrenia a uviedla, že predmetom tohto konania je žaloba na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ. Medzi základné podmienky, za splnenia ktorých je možné uznať žalobu za dôvodnú, patrí existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osoby a jej morálnej integrity. Druhou podmienkou je neoprávnenosť tohto zásahu a treťou podmienkou je existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a jeho neoprávnenosťou. Právny základ preukazovania podmienky neoprávnenosti zásahu do práv na ochranu osobnosti vo vzťahu k žalobcovi vidí práve v konaní zo strany žalovaného, ktorého protiprávnosť nespočíva v tom, že by rozhodnutie - personálny rozkaz, ktorého dôsledkom bolo prepustenie zo služobného pomeru, bolo vydané v rozpore so zákonom, ale protiprávnosť konania zo strany žalovaného spočíva v tom, že tento, hoci mal viacero zákonných možností ako riešiť právne postavenie R. T. žalobcu a to buď dočasným pozbavením výkonu štátnej služby alebo dočasným vyčlenením, zo všetkých zákonných možností využil tú najhoršiu, tú ktorá spôsobila žalobcovi tú najväčšiu škodu a ujmu na jeho právach. V dôsledku prepustenia zo služobného pomeru žalobca stratil možnosť využiť ďalšie právne prostriedky, na základe ktorých by bolo možné, aby ak preukázal, že nebol dôvodne evidovaný vo vzťahoch bývalej ŠtB, aby následne požiadal o previerku Národný bezpečnostný úrad. Protiprávnosť konania žalovaného spočíva práve v tom, že žalovaný vedel o týchto právnych následkoch a vedel, že ak žalobcu prepustí zo služobného pomeru, tak tento nebude mať, pokiaľ mu znovu žalovaný neposkytne pomoc a súčinnosť tak ako to bolo slovné žalobcovi pri doručovaní personálneho rozkazu príslušným generálom Z. Y. povedané, nebolo splnené. Aj s týmto vedomím žalobca ako osoba neznalá práva konal pri ochrane svojich práv a záujmov. Okolnosť, že takéto protiprávne konanie spôsobilo nemajetkovú ujmu, ktorá sa prejavila nie ohrozením, ale poškodením práv na ochranu osobnosti, vyriešil už súd v 1. stupni. Táto otázka nebola súdu 1. stupňa vytykaná za nedostatočne právne zdôvodnenú, preto aj v prednese či už na predchádzajúcom alebo dnešnom pojednávaní som túto otázku neriešila, podľa môjho názoru vyplýva z rozhodnutia súdu v 1. stupni to, že práve konaním zo strany žalovaného, znemožnením možnosti očistiť sa v takom rozsahu,

aby žalobca bol prinavrátený do služobného pomeru, bolo následne spôsobené, že žalobca utrpel vážnu ujmu na jeho cti, ľudskej dôstojnosti. V priebehu konania vypovedali synovia žalobcu, manželka, žalobca, akým spôsobom sa k nemu správajú kolegovia, rodina, v dôsledku toho došlo k rozvodu manželstva. Jednoducho ak má dnes evidovanú adresu S. Y., R., tak to nie je pravda, lebo od momentu, kedy došlo k prepusteniu, došlo k vážnej ujme aj k rozvráteniu rodinných pomerov a žalobca túto situáciu riešil odlúčením od svojej rodiny. V spise sa nachádzajú aj lekárske správy o tom, že žalobca takto vzniknutú situáciu a dôsledky, ktoré prinášal každodenný život, niesol veľmi ťažko a v nejakom čase bol nútený a navštevoval psychiatrickú ambulanciu. Dokonca on ako zdravý človek, T., fyzicky zdatný, bol pod vplyvom okolností nútený začať brať lieky, práve v súvislosti s duševnou poruchou, dostal sa do depresívnych stavov, trpel nespavosťou. Nevedel sa spoločensky zaradiť, izoloval sa od rodiny, priateľov a známych, pretože tá spätná väzba vo vzťahu k jeho osobe, bola zdrvivá, nepriateľská, nepriaznivá a zvládnuť takýto tlak zo strany bývalého zamestnávateľa, rodiny, známych, nie je to jednoduché a nezvládne to každý človek. Teda s poukazom na tieto okolnosti sú toho názoru, že práve správaním zo strany žalovaného došlo k poškodeniu práv žalobcu na ochranu osobnosti. Poukázala na to, že je preukázaná príčinná súvislosť medzi porušením práv zo strany žalovaného, všetko podstatné sa nachádza v písomných podaniach, stanoviskách a prednesoch, hodnotenie právneho postavenia občanov európskeho spoločenstva, ktorého sme členom, kde judikatúra súdov či už národných súdov alebo aj ESLP omnoho citlivejšie hodnotia tieto zásahy jednak do ochrany práv na ochranu osobnosti ako aj poškodzovanie základných ľudských práv a slobôd. Právomoc všeobecných súdov je v týchto konaniach vždy daná. Túto žalobu podali a opakovane poukazovali na to, že došlo k porušeniu práva na ochranu osobnosti jednotlivých zložiek, ktoré právo na ochranu osobnosti obsahuje, právo na ochranu ľudskej cti a dôstojnosti, ale aj vo väzbe na poškodenie základného ľudského práva byť zamestnaný. Toto právo je deklarované nielen Ústavou SR, ale patrí medzi základné hospodárske práva, ktoré uznáva európske spoločenstvo a toto právo tvorí aj súčasť základných ľudských práv a slobôd. Sú toho názoru, že žaloba, hoci nešlo o jednoduché právne zdôvodnenie, vyžaduje si špecifickú právnu analýzu, je spravodlivá, čestná a dôvodná. Kládie dôraz na slovo spravodlivá v kontexte postavenia žalobcu. Žaloba bola aj správne právne postavená a navrhuje žalobe v rozsahu, ako ostalo vo veci rozhodnúť, rozhodnúť v prospech žalobcu.

14. Žalovaný v záverečnej reči poukázal predovšetkým na svoje písomné vyjadrenie zo dňa 28.03.2018. Uviedol, že v rámci priebehu súdneho konania právny zástupca žalobcu a rovnako aj žalobca opakovane uvádzajú nesprávne a zavádzajúce informácie. Spomenul, čo sa udialo naposledy, keď žalobca tvrdil skutočnosti, že na personálnom pohovore dňa 24.6.2009 uviedol služobnému orgánu, že svoje práva bude brániť v súdnom konaní a to že záznam o personálnom pohovore nepodpísal, pričom z tohto listinného dôkazu jednoznačne vyplýva, že neuvádzal pravdivé informácie. Ďalej právna zástupkyňa žalobcu opakovane poukazovala na použitie personálnych opatrení v zmysle zákona č. 346/2005 Zb. zák. o štátnej službe R. T., ktoré však neboli použiteľné. Taktiež poukazovala na dobrú vôľu, dobré mravy, aby žalovaný konal v prospech žalobcu a opätovne ho prijal do služobného pomeru, pritom však neberie ohľad na to, že žalovaný je štátny orgán, ktorý môže konať len spôsobom, ktorý je v zákone uvedený. Žalovaný nemôže konať ľubovoľným spôsobom v prospech žalobcu tak ako je to možné v súkromnej sfére. Vzhľadom na to, že táto právna vec žalobcu bola prejednaná aj na odvolacom Krajskom súde Prešov, pre ďalšie konanie a rozhodnutie Okresného súdu Poprad je rozhodujúce ustanovenie § 391 ods. 2 a 3 CSP, teda viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu a tým, že odvolací súd uviedol, akým spôsobom má prvoinštančný súd vo veci ďalej postupovať. Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku z 27.03.2018 potvrdil časť rozsudku Okresného súdu Poprad z 21.09.2015 vo vzťahu k náhrade škody za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu a časť týkajúcej sa nemajetkovej ujmy zrušil pre nepreskúmateľnosť kvôli zjavným rozporom v odôvodnení rozsudku. Krajský súd uviedol, že prvoinštančný súd sa musí v prvom rade vysporiadať s tým, či konanie žalovaného bolo protiprávne, tak ako to tvrdil žalobca. Protiprávnosť ako jeden z predpokladov zodpovednosti, ktorú uviedol aj žalobca, a žalobca vlastne hľadal spôsob výkladu zák. 346/2005, v zmysle ktorého by bolo možné považovať konanie žalovaného za protiprávne. Jeho výklad zákona č. 346/2005 je nesprávny a s ním uvádzaných skutočností vyplýva, že je tendenčný a aj zavádzajúci. Z predložených listinných dôkazov a relevantných právnych predpisov bezpochyby vyplynulo, že žalovaný postupoval v súlade so všetkými dotknutými právnymi predpismi. Do dnešného dňa protiprávnosť konania žalovaného ako základný predpoklad zodpovednosti nekonštatoval žiadny kompetentný orgán a dokonca ani pri preskúmaní Krajský súd Prešov. Pokiaľ Krajský súd v Prešove potvrdil časť rozsudku Okresného súdu Poprad, ktorá uznala postup žalovaného za správny, nemôže byť rovnaký postup pri posudzovaní nemajetkovej ujmy označený ako protiprávny. Majú za to, že zákonným postupom zo strany žalovaného nemohlo

dôjsť k porušeniu akejkoľvek zložky práva na ochranu osobnosti, ktorý poskytuje Obč. zák.. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal nemajetkovú ujmu. Zo všetkých dôkazov, ktoré boli predložené a z výsluchov svedkov vyplynulo, že išlo len o jeho subjektívne vnímanie danej situácie a keď uvádzal, že sa ho kolegovia alebo rodinní príslušníci stránili alebo sa mu vyhýbali, táto skutočnosť nebola žiadnym spôsobom preukázaná. Z vykonaného dokazovania vyplynul opak, že bol to on, kto sa s pocitom krivdy a nespravodlivosti utiahol do ústrania. Za nemajetkovú ujmu nemožno považovať stratu na služobnom plate alebo stratu na výsluhovom dôchodku. Stále majú za to, že nemožnosť zvrátenia súčasnej situácie, keď vlastne sám žalobca ale už ani žalovaný nemá zákonnú možnosť prijať žalobcu späť do služobného pomeru, v podstatnej miere zavinil sám žalobca, preto majú za to, že ním uplatnený nárok je neopodstatnený.

15. Vykonaným dokazovaním zistil súd nasledujúci skutkový a právny stav.

16. Dňa 12.12.2008 Národný bezpečnostný úrad svojím rozhodnutím č. PB-6402-1/2008-Ž-41628 konštatoval, že žalovaný nespĺňa predpoklad na vznik oprávnenia podľa § 10 ods. 1 písm. g) zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a ukončil bezpečnostnú previerku.

17. Voči tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie zo dňa 04.01.2009, o ktorom dňa 12.02.2009 rozhodol Výbor Národnej rady SR na preskúmanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu (Č. VPR NBÚ-377-3/2009) tak, že odvolanie zamietol. V poučení predmetného rozhodnutia je uvedené, že „Protí tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať. Rozhodnutie je preskúmateľné Najvyšším súdom Slovenskej republiky.“

Žalobca svoje právo obrátiť sa na Najvyšší súd SR ohľadom preskúmania zákonnosti rozhodnutia Výboru NR SR nevyužil, čoho následkom toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

18. Dňa 24.06.2009 vykonal generálmajor Z. H. Y. personálny pohovor so žalobcom, o ktorom bol spísaný záznam, podľa ktorého obsahom personálneho pohovoru bolo oznámenie žalobcovi, že nespĺňa predpoklady na vznik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami. V súčasnosti vykonáva funkciu T. - Š. K. U. R. Š., kde je určený stupeň bezpečnostnej previerky „Tajné“. Platnosť doterajšej previerky sa skončila 27.10.2008. Zároveň mu bolo oznámené, že na základe vyjadrenia riaditeľa personálneho úradu nie je pre neho v ozbrojených silách voľná funkcia, do ktorej by mohol byť ustanovený. Z uvedeného dôvodu bude predložený návrh na jeho prepustenie podľa § 70 ods. 1 písm. g) Zákona č. 346/2005 Z. z., pretože prestal spĺňať podmienku uvedenú v § 13 ods. 1 písm. m) zákona. V prípade vydania Personálneho rozkazu bude prepustený dňom doručenia Personálneho rozkazu. Žalobca svojím podpisom potvrdil, že berie uvedené skutočnosti na vedomie.

19. Na základe uvedeného právoplatného rozhodnutia Výboru Národnej rady SR na preskúmanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu (Č. VPR NBÚ-377-3/2009) bol dňa 27.08.2009 vydaný Personálny rozkaz riaditeľa personálneho úradu č. 9 072, ktorým bol žalobca prepustený zo služobného pomeru R. T., ktorého služobný pomer skončí dňom doručenia rozhodnutia. Podľa poučenia Personálneho rozkazu „Protí tomuto rozhodnutiu možno podať do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia odvolanie na adresu: „riaditeľ Personálneho úradu, X. XX, R. XXX, XXX XX U.“ ako aj „Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov“. Od 07.09.2009 bol žalobcovi priznaný výsluhový dôchodok v sume 825,13 eur mesačne, ktorý bol postupne valorizovaný. Žalobca sa voči personálnemu rozkazu neodvolal a následkom tohto svojho konania sa sám pripravil o možnosť preskúmania rozhodnutia súdom.

Na konanie vo veciach služobného pomeru R. T. sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 81 zákona č. 346/2005 o štátnej službe R. T. K. Y. Y.). V tejto oblasti boli v rámci správneho súdnictva vydané viaceré rozhodnutia súdov Slovenskej republiky. (napr. rozsudok Krajského súdu Bratislava č. k. 1S/191/2013 zo dňa 11.12.2014, rozsudok NS SR č. k. 6SŽ/17/2012 zo dňa 27.02.2013, rozsudok Krajského súdu Trnava č. 14S/15/2012 zo dňa 05.09.2013, rozsudok Krajského súdu Žilina č. k. 20S/30/2014 zo dňa 04.11.2014).

20. Dňa 02.07.2009 podal žalobca žalobu na Okresný súd Poprad o ochranu osobnosti. Rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 17C/102/2009 - 74 zo dňa 31.03.2010, právoplatným dňa 14.05.2010 vo veci navrhovateľa Z. R. J., Q.. XX.XX.XXXX proti odporcovi Ústav pamäti národa, SNP 28, Bratislava súd určil, že navrhovateľ je vedený vo zväzkoch bývalej Štátnej bezpečnosti ako agent neoprávnené. Odporcovi uložil povinnosť zverejniť toto rozhodnutie súdu na svojej úvodnej internetovej stránke -

www.upn.gov.sk <<http://www.upn.gov.sk>> do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Táto žaloba ani rozsudok v tejto veci nebol spôsobilý zrušiť citované rozhodnutie Výboru NR SR alebo Personálny rozkaz.

21. Listom z 19. mája 2010 označeným ako „Zrušenie personálneho rozkazu č. 9072 z 27.8.2009 - uplatnenie súvisiacich nárokov“ žalobca oznámil Personálnemu úradu K. Y. Y., že rozsudok Okresného súdu Poprad z 31. marca 2010 č. k. 17C/102/2009 nadobudol právoplatnosť 18. mája 2010. Vzhľadom na to, že dôvody, pre ktoré došlo ku skončeniu služobného pomeru žalobcu, boli vyvrátené, a teda v čase vydania personálneho rozkazu neboli pravdivé, požiadal o zrušenie personálneho rozkazu riaditeľa Personálneho úradu K. Y. Y. č. 9072 z 27. augusta 2009. Zároveň požiadal o doplatenie platu, ktorý by mu patril, ak by nedošlo k neplatnému skončeniu služobného pomeru a požiadal o ustanovenie do pôvodnej funkcie. O uvedenom podaní rozhodol riaditeľ Personálneho úradu K. Y. Y. rozhodnutím o návrhu na obnovu konania č. PÚ-10-7/2010 z 18. júna 2010. Podanie právneho zástupcu žalobcu vyhodnotil v zmysle jeho materiálnych znakov ako návrh na obnovu konania, napriek tomu, že takto nebol označený. Pritom poukázal na ustanovenia § 62 ods. 1 písm. a) a § 19 ods. 2 Správneho poriadku. Riaditeľ PÚ K. Y. ako vedúci služobného úradu oprávnený rozhodnúť o prepustení R. T. zo služobného úradu rozhodoval o prepustení žalobcu na základe rozhodnutia Národného bezpečnostného úradu č. PB-6402-2/2008-Ž-41628 z 15. decembra 2008, ktoré výbor Národnej rady SR na preskúmanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu potvrdil a odvolanie 12. februára 2009 zamietol rozhodnutím č. VPR NBÚ-377-3/2009. Na základe uvedeného rozhodnutia Národného bezpečnostného úradu nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť, a tým bolo určené, že žalobca nespĺňa predpoklady pre vznik oprávnenia podľa § 10 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. Riaditeľ PÚ K. Y. uviedol, že vedúci služobného úradu neskúma skutočnosť, či bol žalobca agentom ŠtB alebo nie, resp. z akého iného dôvodu stratil oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami, ale je pre neho podstatná právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia Národného bezpečnostného úradu. Do doby vydania rozhodnutia o obnove konania správny orgán nemal vedomosť o skutočnosti, že by bolo rozhodnutie Národného bezpečnostného úradu č. PB-6402-2/2008-Ž-41628 z 15. decembra 2008, alebo rozhodnutie výboru Národnej rady SR z 12. februára 2009 zrušené. Riaditeľ PÚ K. Y. teda konštatoval, že nebolo preukázané splnenie hmotnoprávnych podmienok na povolenie obnovy konania.

22. Podnetom na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania z 29. septembra 2011 žalobca navrhol, aby Generálny štáb ozbrojených síl SR zmenil rozhodnutie riaditeľa PÚ K. Y. č. PÚ-10-7/2010 z 18. júna 2010 tak, že ho zmení a obnovu konania povolí. Stanoviskom č. ŠbPO-147/2-80/2011 z 5. decembra 2011 náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR oznámil žalobcovi, že jeho požiadavku nepovažuje za dôvodnú. Stotožnil sa so stanoviskom riaditeľa PÚ K. Y., keď vzhľadom na existenciu právoplatného rozhodnutia Národného bezpečnostného úradu nemohol obnovu konania povoliť. Predmetom návrhu žalobcu na obnovu konania je predovšetkým požiadavka na zrušenie personálneho rozkazu. Napriek tomu, že návrh sa týka preskúmania rozhodnutia, účelom jeho podania je v konečnom dôsledku dosiahnutie zrušenia personálneho rozkazu. Pri posúdení podnetu náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR vychádzal zo zákonnej podmienky uvedenej v § 65 ods. 1 Správneho poriadku a konštatoval, že personálny rozkaz nie je v rozpore so zákonom, pretože riaditeľ PÚ K. Y. vychádzal pri jeho vydaní zo skutočností a písomných podkladov, ktoré mal v aktuálnom čase k dispozícii.

23. Podľa § 11 Obč. zák. fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

24. Podľa § 13 ods. 1 až 3 Obč. zák. fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce uvedené zadosťučinenie najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku tejto náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo.

25. Naplnenie podmienok vzniku zodpovednosti za zásah do osobnosti fyzickej osoby so sebou prináša priznanie morálnej satisfakcie v prípade, ak je súčasne preukázané, že zásah do osobnosti fyzickej osoby bol neoprávnený, bol objektívne spôsobilý vyvolať ujmu na osobnosti fyzickej osoby a existuje príčinná súvislosť medzi zásahom a takýmto ohrozením osobnosti.

26. Žalobca sa sám svojím postupom a nezohľadňovaním poučení v predmetných rozhodnutiach pripravil o možnosť účinne sa domáhať navrátenia do služobného pomeru R. T.. Okrem všeobecnej právnej zásady, v zmysle ktorej neznalosť zákona neospravedlňuje (vzhľadom na námietku žalobcu, že je človekom neznalým práva) je potrebné prihliadnúť aj na právny názor Najvyššieho súdu SR v zmysle zásady, ktorá platila už v rímskom práve „práva patria len bdelym, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.“ (NS SR, sp. zn. 1Sžr/38/2011)

Námietka žalobcu, že aj v prípade využitia procesných práv v zmysle opravných prostriedkov by nebol žalobca na súde úspešný, nie je spôsobilá ospravedlniť konanie žalobcu a je právne bezvýznamná, nakoľko keby bol žalobca takto postupoval, bezpochyby by mu bolo umožnené domôcť sa ochrany svojich práv účinným spôsobom. Súčasný stav je preto priamo zavinený nekonaním žalobcu. Rozhodnutie Výboru NR SR a rovnako aj Personálny rozkaz nadobudli právoplatnosť a teda v zmysle platného právneho stavu prepustenie zo služobného pomeru je zákonné. Rozhodnutím o priznaní nemajetkovej ujmy by súd v tejto veci musel rovnako konštatovať, že služobný pomer so žalobcom bol ukončený protiprávne, na toto konštatovanie však súd nie je príslušný. Nie je teda príslušný rozhodnúť o protiprávnosti rozhodnutia Výboru NR SR alebo protiprávnosti Personálneho rozkazu.

K prepusteniu došlo v súlade so zákonnou úpravou, kde súd poznamenáva, že „prezumpcia správnosti (právnosti) právneho aktu znamená, že rozhodnutie je platné a zaväzuje, pokiaľ nie je zrušené alebo zmenené“ (6Sžo 42/2008). Prepustenie zo služobného pomeru nebolo podľa platného právneho stavu protiprávne a preto bez ďalšieho nie je možné priznať žalobcovi nárok, ktorý zostal predmetom tohto konania, t. j. nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, v peniazoch 66.387,- eur.

Neoprávnený zásah nemožno skonštatovať len na základe existencie rozsudku vo veci ochrany osobnosti - neoprávnenosti evidencie, kde žalovaným bol Ústav pamäti národa. Súd je povinný osobitne posúdiť otázku, či zo strany žalovaného došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu.

Za neoprávnený zásah je potrebné považovať len také konanie, ktoré zasahuje do práv chránených § 11 OZ a je v rozpore s právnymi povinnosťami, ktoré pôvodcovi zásahu ukladá právny poriadok. „Dovolací súd pripomína odvolaciemu súdu, že podľa ustálenej súdnej praxe neoprávneným zásahom v zmysle ustanovenia § 11 a nasl. OZ je zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, t. j. s právnym poriadkom“ (NS SR 5Cdo/274/2007, NS ČR 28Cdo/795/2002).

Podľa ustálenej judikatúry o neoprávnenom zásahu nie je možné hovoriť vtedy, ak zásah zákon dovoľuje, alebo ak k zásahu došlo v rámci výkonu subjektívneho práva alebo ak existujú okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu. „Nemožno hovoriť o neoprávnenom zásahu tam, kde takýto zásah zákon dovoľuje alebo tam, kde k zásahu došlo v rámci výkonu subjektívneho práva, hoci sa zásah inak týka osobnosti fyzickej osoby“ (NS SR, Cdo/3/94). „Niektoré zásahy, hoci zdanlivo odporujú objektívnemu právu, nemožno napriek tomu posúdiť ako neoprávnené. Podstatou toho je existencia okolností vylučujúcich neoprávnenosť zásahu. O neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby nejde okrem iného v prípadoch, keď je zásah dovolený (resp. jeho možnosť je predpokladaná) zákonom. Ide najmä o tzv. zákonné licencie, resp. prípady, keď k zásahu do osobnosti fyzickej osoby dochádza pri výkone iného práva ustanoveného zákonom alebo keď iný subjekt plnil právnú povinnosť, ktorú mu ukladá zákon. Neoprávnenosť zásahu do práva na ochranu osobnosti je teda vylúčená aj vtedy, ak došlo k zásahu v rámci úradného postupu a ak zásah nevybočil z rámca daného platnými predpismi“ (NS SR, 5Cdo/274/2007, NS ČR 30Cdo/2835/2011).

„Vo vzťahu k čl. 19 ods. 1 Ústavy sa ústavný súd už vyslovil, že porušenie ním priznaných práv nemôže nastať samotným rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc“ (IUS 376/08).

Podľa názoru Ústavného súdu SR „k imanentným znakom právneho štátu neodmysliteľne patrí aj požiadavka (princíp) právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok. Čl. 2 ods. 2 Ústavy prispieva k právnej istote tým, že bez ústavou zaručeného zákonného základu v jeho rozsahu a spôsobom stanoveným zákonom žiadny štátny orgán SR nemôže a nesmie konať. Každý zmenu takéhoto konania v rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom musí predchádzať zodpovedajúci akt zákonodarcu, ktorý je svojou právnou úpravou takúto zmenu jediný oprávnený uskutočniť. Žiaden orgán štátu (odlišný od zákonodarcu) nie je oprávnený samostatne a podľa vlastnej úvahy rozhodnúť, kedy a za akých podmienok nebude konať v rozsahu zákona a zákonom ustanoveným spôsobom. Právnej istote ako nedielnej súčasť právneho štátu podľa čl. 1 Ústavy preto nezodpovedá taký stav (situácia),

ktorý by orgánu štátu umožňoval konať podľa vlastnej úvahy a z vlastného rozhodnutia aj nad rámec zákona a tiež iným ako zákonom ustanoveným spôsobom.“ (ÚS SR, I.US 3/98).

27. Žalobca voči rozhodnutiu Výboru NR SR a voči Personálnemu rozkazu personálneho úradu o jeho prepustení zo služobného pomeru R. T. nepodal opravný prostriedok na príslušnom súde a to na preskúmanie uvedených rozhodnutí v správnom súdnictve a ani nepožiadal o prerušenie konania o jeho prepustenie zo služobného pomeru R. T. do doby, kým súd právoplatne nerozhodne o tom, či vo zväzkoch bývalej ŠtB bol alebo nebol oprávnené.

28. Námietky žalobcu uplatnené po rozhodnutí Krajského súdu v Prešove, že žalovaný mal viacero zákonných možností podľa zákona č. 346/2005 Z. z. ako riešiť právne postavenie R. T. - žalobcu a to buď dočasným pozbavením výkonu štátnej služby alebo dočasným vyčlenením, nemusel teda pristúpiť hneď k prepusteniu zo služobného pomeru, ale mal aj iné možnosti ktoré nevyužil - aj s poukázaním na dobré mravy v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka nezakladá vzhľadom na vyššie uvedené protiprávnosť konania žalovaného.

29. Žalobca protizákonnosť ukončenia služobného pomeru nenapadol v zákonnej lehote na príslušnom súde, žalobca mohol svoje nároky uplatňovať podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a to, že tak neurobil, nemá za následok vznik práva žalobcu dovoľávať sa náhrady nemajetkovej ujmy z ním tvrdeného protiprávného ukončenia služobného pomeru voči žalovanému.

30. Po vyhodnotení všetkých uvedených okolností dospel súd k záveru, že nie sú splnené podmienky (existencia neoprávneného zásahu žalovaného) pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobcovi podľa § 13 ods. 2 Obč. zák..

31. Súd záverom vo vzťahu k rozporu s dobrými mravmi dodáva.

Podľa § 3 ods. 1, 2 OZ výkon práv a povinností vyplývajúci z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Fyzické a právnické osoby, štátne orgány a orgány miestnej samosprávy dbajú na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu a porušovaniu práv z občianskoprávných vzťahov a aby sa prípadné rozpory medzi účastníkmi odstránili predovšetkým ich dohodou.

V prípade rozporu s dobrými mravmi ide o také správanie, ktoré odporuje takým pravidlám správania, ktoré nemajú povahu právnych noriem a ktoré zákonodarca urobil podporným zdrojom pre určenie pravidiel žiaduceho správania. V tomto prípade sa však jedná o vzťah, služobný pomer, striktné upravený zákonom.

Zmyslom ustanovenia § 3 ods. 1 OZ je zamedziť výkonu práva, ktorý síce zodpovedá zákonu, avšak odporuje dobrým mravom, ktoré možno definovať ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Nie je teda vylúčené, že aj taký výkon práva, ktorý zodpovedá zákonu, môže byť uznaný v rozpore s dobrými mravmi a že mu preto bude súdom odopretá právna ochrana. Na druhej strane však fungovanie systému písaného práva je založené najmä na dôslednom dodržiavaní pravidiel vyplývajúcich z právnych predpisov a korektív dobrých mravov nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmú neprimerane oslabovať subjektívne práva účastníkov vyplývajúce z právnych noriem. (28Cdo/2421/2012 NS ČR).

32. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Podľa citovaných zákonných ustanovení súd právo náhradu trov konania priznal úspešnému žalovanému tak, ako je uvedené vo výroku II.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uvedená vo výrokovej časti tohto rozsudku nebude plnená dobrovoľne, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).